

Uniwersytet
Wrocławski

WYZNACZENIE I ZAKRES PRAWA
WŁAŚCIWEGO DLA SYTUACJI ŻYCIOWYCH
Z ZAKRESU PRAWA SPADKOWEGO.

WYZNACZENIE I ZAKRES PRAWA
WŁAŚCIWEGO DLA SYTUACJI ŻYCIOWYCH
Z ZAKRESU PRAWA RODZINNEGO I
OPIEKUŃCZEGO

PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE

lukasz.gozdziaszek@uwr.edu.pl
www.gozdziaszek.pl
www.facebook.com/gozdziaszek
BLOG: www.prawo-internetu.pl

dr Łukasz Goździaszek

AKTY PRAWNE

Wyznaczenie i zakres prawa właściwego dla sytuacji życiowych z zakresu prawa spadkowego

- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 503): art. 64-66a
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.): art. 1106
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego (Dz. U. UE L 201 z 27.7.2012 r., s. 107): art. 1-13, 15, 16, 20-28, 30-43, 52, 62-64, 69, 74-75
- Konwencja dotycząca kolizji praw w przedmiocie formy rozporządzeń testamentowych, sporządzona w Hadze dnia 5 października 1961 r. (Dz.U. 1969 nr 34 poz. 284): art. 1, 11, 12

AKTY PRAWNE

Wyznaczenie i zakres prawa właściwego dla sytuacji życiowych z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego

- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 503): art. 48-63
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (Dz. Urz. UE L 7 z 10.1.2009, s.1): 1, 15
- Konwencja o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci, sporządzona w Hadze w dniu 19 października 1996 r. (Dz. Urz. UE L 151 z 11.6.2008 r., s.39; Dz. U. z 2010 r. Nr 172, poz. 1158): 1-4, 15-22
- Protokół haski z dnia 23 listopada 2007 r. o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych (Dz. Urz. UE L 9 z 16.12.2009, s.1): 1-11
- Rozporządzenie Rady (UE) 2019/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę (Dz.Urz. UE L 178 z 2.7.2019, s. 1): art. 1, 3, 7
-

SPRAWY SPADKOWE W PPM

ROZDZIAŁ 16. SPRAWY SPADKOWE

Art. 64. (uchylony)

Art. 65. (uchylony)

Art. 66. (uchylony)

Art. 66a. Prawo właściwe dla spraw spadkowych określa rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego (Dz.Urz. UE L 201 z 27.07.2012, str. 107, z późn. zm.).

PRAWO RODZINNE I OPIEKUŃCZE W PPM

ROZDZIAŁ 11. SPRAWY MAŁŻEŃSKIE

ROZDZIAŁ 12. STOSUNKI MIĘDZY RODZICAMI A DZIECKIEM

ROZDZIAŁ 13. PRZYSPOSOBIENIE

ROZDZIAŁ 14. OPIEKA I KURATELA

ROZDZIAŁ 15. OBOWIĄZKI ALIMENTACYJNE

ZOBOWIĄZANIA ALIMENTACYJNE

Art. 15 rozporządzenia Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych

Określenie prawa właściwego

Prawo właściwe w sprawach zobowiązań alimentacyjnych jest określane zgodnie z Protokołem haskim z 23 listopada 2007 r. o prawie właściwym w sprawach zobowiązań alimentacyjnych (dalej zwanym "Protokołem haskim z 2007 roku") w państwach członkowskich, dla których protokół ten jest wiążący.

Decyzja Rady nr 2009/941/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Protokołu haskiego z dnia 23 listopada 2007 r. o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych (Dz.Urz. UE L 331 z 16.12.2009, s. 17)

Art. 1. Zakres stosowania

1. Protokół określa prawo właściwe dla zobowiązań alimentacyjnych wynikających ze stosunków rodzinnych, pokrewieństwa, małżeństwa lub powinowactwa, w tym zobowiązań alimentacyjnych wobec dziecka niezależnie od stanu cywilnego rodziców.
2. Orzeczenia wydane przy zastosowaniu niniejszego protokołu nie mają wpływu na istnienie jakiegokolwiek ze stosunków, o których mowa w ustępie 1.

Art. 2. Uniwersalne stosowanie

Niniejszy protokół stosuje się niezależnie od tego, czy prawo właściwe jest prawem umawiającego się państwa.

Art. 3. Ogólna właściwość prawa

1. Zobowiązania alimentacyjne podlegają prawu państwa, w którym wierzyciel ma miejsce zwykłego pobytu, chyba że niniejszy protokół stanowi inaczej.
2. W przypadku zmiany miejsca zwykłego pobytu wierzyciela stosuje się prawo państwa, w którym wierzyciel ma nowe miejsce zwykłego pobytu, od momentu, w którym nastąpiła ta zmiana.

KAZUS 1

Marta w latach 90 XX wieku emigrowała z Polski do Francji. W Paryżu pracowała i wynajmowała mieszkanie. Jej jedyna rodzinna mieszkała w Polsce. Zmarła nagle we Wrocławiu w czasie odwiedzania rodziny. Marta miała obywatelstwo polskie, francuskie i kanadyjskie.

Jakie jest prawo właściwe dla ogółu spraw dotyczących spadku po Marcie w przypadku jeśli postępowania będzie prowadzone przez sądem polskim?

KAZUS 2

W czasie postępowania sądowego okazało się, że Marta, o jakiej mowa w poprzednim kazusie, pozostawiła testament, w którym wskazała, że chciałaby, aby spadkobranie po niej odbywało się według prawa kanadyjskiego, ponieważ jej najlepsza przyjaciółka mieszka w Kanadzie i chciałaby, aby to ta przyjaciółka odziedziczyła po niej i zaopiekowała się jej księgozbiorem.

Czy taki wybór przez Martę prawa właściwego jest skuteczny?

KAZUS 3

Jagoda i Marek wyjechali na Hawaje. Zgodnie z tamtejszym obrzędkiem (rozumianym jako forma ślubu) zawarli związek małżeński.

Czy małżeństwo zostało skutecznie zawarte pod względem dochowania jego formy?

dr Łukasz Goździaszek

Adiunkt w Centrum Badań Problemów
Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji
Elektronicznej na Wydziale Prawa,
Administracji i Ekonomii Uniwersytetu
Wrocławskiego

Adwokat

Specjalizuje się w Prawie Internetu
i Technologii

Autor książek: „Prawo blogosfery”,
„Cywilnoprawne granice swobody
wypowiedzi w Internecie”,
„Internetowy system pozasądowego
rozstrzygnięcia sporów konsumenckich w
Unii Europejskiej. Komentarz”,
„Identyfikacja elektroniczna i usługi
zaufania w odniesieniu do transakcji
elektronicznych na rynku wewnętrznym
Unii Europejskiej. Komentarz”
i „Elektroniczne postępowanie
upominawcze”

